

LUD

Jornal polonez „LUD”

publica-se á noite
terças — e sextas — feiras

Wychodzi dwa razy na tydzień: w wtorki i piątki, wieczorem

Redaktor odpowiedzialny: Henryk Żerek
Wydawca i redaktor: Książd Jan Pałka
Adres: Curitiba — Avon. Dr. Jaime Reis, 538
Adres dla listów zwykłych i pieniężnych: Redação
„Lud”, C. P. 155, Curitiba — Paraná — Brasil.
Adres telegraficzny: Redação „Lud” Curitiba.

Redakcja i Administracja
otwarte są codziennie (prócz niedziel
i świąt kościelnych):
od 8 — 11 godz. rano i
od 1 — 5 godz. po południu.
Telefon: 1493

PRENUMERATA: W Brazylii 15000 płatna z góry półrocznie 8000; w Argentynie 6 pesów; w Polsce rocznie 14 zł (P. K. O. Nr. 197.311, Warszawa); w Ameryce Południowej 2.50 dolary; w Urugwaju 4 pezy urugwajskie.

Ceny ogłoszeń: — Ogłoszenia tylko z góry płatne.
Do 3 cm. szerokości przez 1 lam do 3 razy 5000
Od 1 „ „ „ 1 „ „ za każdy raz na stronie ogłoszeń 3000
Od rocznych ogłoszeń zgóry zapłaconych na stronie ogłoszeń 40 proc. zniżki
Ogłoszenia w większej według umowy. Od nekrologów 4 cm szerokości przez 1 lam 3000

CENA NUMERU 300 rejsów.

W Kurytybie do nabycia w sklepach pp.: R. Plekarza - Kubisa i Floreckiego.
W mieście São Paulo: w kioskach około poczty głównej; Estação Luz, Sorocabana i Braz.
W Porto Alegre: agent Grzegorz Kulesza - Filho, Rua do Parque 507.

TAKTYKA KOMINTERNU W POLSCE i konieczność przeciwdziałania

Od dłuższego już czasu jesteśmy świadkami wzmożonej działalności Kominternu w Polsce. Porzucił on swoją dawną taktykę tworzenia jedynie tylko własnej, zakonspirowanej organizacji, ściśle wykonywającej program linii generalnej. Nie powodzenie tej formy akcji zaznaczyło się nie tylko u nas, ale i w wielu innych krajach. Wystarczy tu wspomnieć Niemcy, w których rozporządzająca niemal 6 milionami wyborców partia komunistyczna, ostatecznie przegrała w walce z nacjonal-socjalistami Hitlera. Przy czym teni niepowodzeń tkwią w założeniu dawnej strategii Kominternu, które głosiło — jak pisze J. Skaliński w „Przeglądzie Powszechnym” z lutego 1937 r. — że rewolucja dokonana przez proletariat nie będzie miała etapu demokratycznego, lecz od razu przyjmie formę dyktatury proletariatu czy też „dyktatury proletariatu i biednego chłopstwa. Wskutek takiego założenia komunistów gwałtownie zaczęli atakować socjalistów i, najrozmaitsze ugrupowania demokratyczne, mieszczańskie lub chłopskie. Posypali się pod ich adresem różne przewiski w rodzaju „sojal faszyści”, „ludowo-faszyści” itd. W ten sposób z tych ugrupowań, które mogłyby, praktycznie rzecz biorąc, utworzyć drogę rewolucji komunistycznej, tworząc etap przejściowy, zrobił sobie Komintern wrogów. Błąd tej taktyki uznano po procesie Lipskim, gdy w Moskwie zjawili się jego „bohater” Dymitrow. Pod jego natchnieniem Stalin polecił zmienić taktykę. Na cześć ta zmiana polega?

daje się nie tylko przeciw Berlinowi, ale również i w interesie rewolucji hiszpańskiej. Taktykę współpracy, przenikania do ugrupowań demokratycznych i radykalnych zastosowali komuniści również w Polsce. Co prawda ich akcja jest tu trudniejsza nieco niż gdzieindziej. Przyczyny tkwią w zasadniczej niechęci Polaków do Rosji w ogóle, w potępieniu przez opinię wszelakich obcych agentur i w surowości kodeksu karnego, co musi odstraszać wielu amatorów współpracy z komunistami. Mimo tych trudności podjęta taktyka komunistyczna wydała owoce. Przede wszystkim pozwoliła komunistom pod płaszczykiem t. zw. frontu ludowego wtargnąć do szeregu organizacji politycznych społecznych, oświatowych, zawodowych; następnie przy pomocy różnych liberalnych i wolnomyślnych jednostek czy grup stworzyć szeroko rozbudowaną prasę, która w ostatecznym sensie pod pozorem demokracji agituje na rzecz inspirowanego przez Komintern

t. zw. „frontu ludowego”. Jak gdyby po deszczu powstał w Polsce szereg czasopism lewicowych nie tylko periodycznych ale codziennych. Do czego zdążył plan nowej taktyki komunistów w Polsce? Dają oni — pisze „Przegląd Powszechny” — do faktycznej współpracy z „obozem demokratycznym” i do przekształcenia go na wyraźny front „antyfascystowski”. W walce tej przeciw „fascyzmowi” wszelkich odwołań (sanacyjnych, endeckiemu, klerykalnemu) o demokrację parlamentaryzm, paacyfizm, tolerancję, niezależność od Watykanu itp. usiłują wywołać wielki ruch mas i walki wewnętrzne, które w dalszej konsekwencji muszą doprowadzić (wobec spodziewanego oporu polsko katolickiego społeczeństwa) do wybuchu rewolucyjnego. Wówczas nastąpi chwila czarnej wkrócenia KPP na arenę Polski. I wypadki potoczą się na sposób hiszpański, czy zgola rosyjski. Krystalizujący się proces dwufrentowy anty i probolszewickiego już się rozpoczął w całej Europie. Autor artykułu przewiduje, że przyszła wojna przyjmie postać walki tych dwóch wielkich bloków, bez bożnictwa i chrześcijaństwa. (RAP).

Wiadomości z Polski

(Specjalna służba informacyjna — pocztą lotniczą)

Minister na koronacji w Londynie

Komunikują urządowo, że p. Prezydent R. P. będzie reprezentowany na uroczystościach koronacyjnych przez ministra

Becka, któremu będą towarzyszyli kontr admiral Unrug, kom. floty oraz minister Michał Mościcki, były poseł w Tokio.

Kanonizacja Andrzeja Boboli

Papież ogłosił w dniu 19 go marca swoją decyzję w sprawie kanonizacji błogosławionego Andrzeja Boboli, który zginął z ręki kozaków w 17 wieku. Sprawa ta jak wiadomo, była

niedawno przedmiotem obrad kongregacji obrzędów z udziałem 13 kardynałów. Decyzja papieża jest pożytywna. W ten sposób kanonizacja męczennika polskiego została postanowiona.

Dar 15-go pułku dla Wodza

15 dywizja piechoty, która walczyła pod dowództwem Marszałka Śmigłego-Rydza w czasie wojny polsko-bolszewickiej, wręczyła p. Marszałkowi dar w formie rzyngrafu. Rzyngraf, wykonany w srebrze, przedstawia na zewnętrznej stronie wizerunek Matki Boskiej Ostrobramskiej w obramowaniu chorągwi pułkowych dywizji oraz buław marszałkowskich. Odrotna strona

pokrywy przedstawia mapę Polski z oznaczeniem szlaków marszów oraz bitew, toczonych i dowodzonych przez Marszałka. Wewnątrz rzyngrafu znajduje się taraza ozdobiona białym orłem, zamykająca skrytkę, która zawiera wstęgi z barwami Virtuti Militari. Rzyngraf zawieszony jest na łańcuchu, zamkniętym herbem miasta Brzeźna.

USTAWY KU CZCI MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO

20 go marca wieczorem sejm uchwalił dwie ustawy, które ściśle związane są z uczczeniem imienia Marszałka Piłsudskiego i celem ich jest oddać hołd jego pamięci. Pierwsza — to ustawa o uznaniu dnia 11-go listopada za święto narodowe. Jak wiadomo w dniu tym w roku 1918 objął władzę suwerenną Józef Piłsudski i uczczone jest rocznicę, jest wyrazem hołdu dla Wodza Narodu, ma być statutu Rzeczypospolitej i armii polskiej.

Kultury Narodowej Józefa Piłsudskiego, która stwarza stałe formy opieki państwowej nad kulturą i rozwija dzieło zapoczątkowane przez Pierwszego Marszałka.

Ponadto sejm uchwalił ustawę o wytworzeniu i haadlu dewocjonalami i przedmiotami kultu religijnego. Ustawa dąży do tego, aby przedmioty kultu religijnego — dewocjonalia, które dla wiernych są przedmiotem specjalnego petyzmu, nie przechodziły przez ręce innowierców, tak przy wytworzeniu jak i przy rozdziale.

Lot do stratosfery

W pierwszej połowie kwietnia znakomici aeronauci polscy kapitan Burzyński i dr. Jotko-Narkiewicz zamierzają wznieść się na balonie „Polonia” w otwartej gondoli do stratosfery. Mówiąc o zamierzonym locie, dr. Jotko-Narkiewicz oświadczył przedstawicielom prasy, że głównym jego celem jest pogłębienie badań nad natężeniem

promieni kosmicznych oraz badanie górnych warstw atmosfery pod względem bakteriologicznym. Tegoroczny lot nie przekroczy prawdopodobnie osiągniętej w roku ubiegłym wysokości 10 do 11 tysięcy metrów. Koszt tej stratosferycznej wyprawy, nie licząc ceny wodoru, którym napełnia się balon, wyniesie około 3.000 złotych.

Poświęcenie karettek sanitarnych

W Warszawie dnia 21 marca odbyła się na placu Józefa Piłsudskiego uroczystość poświęcenia 100 nowych samochodów, przeznaczonych do służby sanitarnej Polskiego Czerwonego Krzyża. Uroczystość tę zaszczepił swoją obecnością Marszałek Śmigły-Rydz w to-

warzyszeniu przedstawicieli władz państwowych i generalicji. Po poświęceniu przez biskupa Gawlińskiego samochodów. Naczelny wódz wygłosił krótkie przemówienie, dziękując Czerwonemu Krzyżowi, za to, że umie myśleć o przyszłości i umie myśli realizować.

INTERPELACJA POLSKA W CZESKIM PARLAMENCIE

Posel polski w czeskim parlamencie Wolf wniósł na ręce ministra spraw wewnętrznych interpelację w sprawie drafańskich, metod urzędów czeskich, stosowanych wobec ludności polskiej. W interpelacji tej przystępując do sprawy innej następujący fakt: górnik polski Karwiny i Liberda skazany został na grzywnę 80 koron za

to, iż opowiadał towarzyszom, iż z Czech, wydalono znowu 20 Polaków. W kilka tygodni po zapłaconiu grzywny Liberda wczasy został na odsiedzenie za to samo przestępstwo kary 14 dni aresztu i pomimo, iż wniósł apelację, sąd w Berlinie też drugą ponową karę zatwierdził.

MARSZAŁEK ŚMIGŁY NA POSIEDZENIU IZBY USTAWODAWCZYCH

Po raz pierwszy po objęciu swego stanowiska Marszałek Śmigły-Rydz obecny był na posiedzeniu Izby ustawodawczych; Pan Marszałek wprowadzony został do Izby Prezydentem przez marszałka senatu Prystora i przez dłuższy czas przysłuchiwał się obradom senatu. Po chwili gdy zauważono obec-

ność Nacelnego Wodza, jeden z senatorów nawołał „Niech żyje Marszałek Śmigły-Rydz”, po czym wszyscy obecni powstał z miejsc i ugotowali Marszałkowi owację. Marszałek był również obecny na przyjęciu, wydanym z okazji zakończenia sesji, przez marszałka Prystora.

Krwawe walki w Hiszpanii

ILE KOSZTUJE WOJNA W HISZPANII

Par y 2, 5. — Dzienniki paryskie omawiając wojnę hiszpańską, stwierdzają, że po dziesięć dni sily dwu zwalczających się obozów, są równe. Dzisiaj odnosi zwycięstwo powstańcy, wczoraj zwyciężyli komuniści i tak bez końca. A wszystko to kosztuje olbrzymie sumy pieniędzy.

MEKSYK ZA KOMUNISTAMI

Waszyngton, 5. — Ambasador Meksyku przy rządzie waszyngtońskim, Napera, oficjalnie powiadomił Stany Zjednoczone, że rząd meksykański w ciągu dalszym moralnie i materialnie będzie wspierał komunistyczny rząd w Walencji. Nota Meksyku wrogą Cordell Hull wyraża oburzenie rządu meksykańskiego, że państwa zagraniczne spieszą powstańcom z pomocą.

Koszt jednego dnia wojny hiszpańskiej wynosi 100 milionów pesetów; ponadto trzeba dołączyć podatki, których w tej zawierusze rewolucyjnej państwo nie pobiera a które wynoszą drugie raz tyle.

ZWYCIĘSTWO POWSTAŃCÓW

Madryt, 5. — Na froncie madryckim powstańcy w całej pełni prowadzą ataki na pozycje nieprzyjacielskie. Na odcinku Guadalajara powstańcy zajęli poważną pozycję komunistyczną, która od 6 miesięcy pozostawała w ich rękach i wzięli 3 wśie. Walka toczyła się na wysokości 1200 — 1500 metrów.

Stąd według obliczeń francuskich ekspertów, koszt wojny hiszpańskiej po dziesięć dni jest za 258 dni, wynosi już wprost zawrotną sumę pieniędzy, 50 bilionów pesetów. Jeżeli do tego dołączymy 200.000 zabitych w tym czasie żołnierzy i ludności cywilnej, będziemy mieli bilans gotowy.

BOMBARDOWANIE DURANGO

Burgos, 5. — Miejscowa radiostacja donosi, że w czasie ataku bombowego, jaki przypuściły samoloty powstańców na Durango, zginęło 200 osób a 300 odniosło poważne rany. Bombardowanie zapoczątkowało 6 trzykotłowych samolotów a następnie przybyły na

Oprócz tego olbrzymie szkody niesie za sobą bombardowanie szlaków, którymi posuwają się powstańcy i komuniści. Straty, jakie poniosły miasta Toledo, Malaga, Owiado, Irun i Madryt do tej chwili, wynoszą już 20 bilionów.

pomoc samoloty myśliwskie. Atak bombowy odbywał się na wysokości 50 metrów.

Z Brazylii

STOSUNKI HANDLOWE BRAZYLII Z NIEMCAMI

Niemieckie koła handlowe z zadowoleniem podkreślają sławę i żywiołową wymianę towarową z Brazylią, która w 1936 r. osiągnęła sumę 264 milionów marek niemieckich.

Brazylia w roku ubiegłym eksportowała do Niemiec towarów na sumę 181 milionów marek a eksportowała na 133 milionów marek niemieckich.

DLA PORATOWANIA ZDROWIA

Zgromadzenie Ustawodawcze uchwaliło przysłać gubernatorowi Stanu Rio, Protogenes Guimaraes, 120.000\$000, tytułem dorocznej pomocy dla poratowania jego zdrowia, biorąc pod uwagę fakt, że gubernator Rio jest człowiekiem niezamężnym.

Gubernator z Rio z dniem 3-go b. m. zaczął już przeprowadzać kuraację, i z tego powodu przez dwa miesiące nie będzie mógł sprawować rządów Stanem. Protogenes Guimaraes bawi w Paryżu.

WIZYTA GOERINGA

Riopskie dzienniki zamieszczają notatkę, że generał Goering, w krótkim czasie na pokładzie »Zepelina« przyjedzie do Brazylii; cel podróży i data przyjazdu są nieznane.

Paraná

TROJACZKI. Z TEREZINA
Dzienniki kurytybskie zamieszczają obszerną notatkę o przyjeździe na świat »trojaczek«. Trzech pulchnych chłopaków, które wydała na świat żona kolonisty Dworaka z Terezina, położonej w municyplum Reserva (Paraná).

Sześciu ojciec »trojaczek«, które ujrzały światło dzienne 5-go lutego, za pośrednictwem miejscowego delegata policji, na ojca chrzestnego zaprosił gubernatora Manoel Ribasa, który niezwłocznie osobiście napisał list do Dworaka, donosząc mu, że w krótkim czasie przyjedzie na ochrzciny »trojaczek«, którym już teraz życzy wszelkiej pomyślności.

KURYTYBA

SPEŁNIONE ŻYCZENIE

Różne są koleje życia ludzkiego. Czasami przypadek decyduje o losie człowieka, który na swej drodze znajduje jakiegoś opiekuna.

Podobny wypadek zaszedł w życiu młodzieńca Henryka Kubarskiego, który do Kurytyby przybył z Rio Grande do Sul, by tu szukać klucza do swej przyszłości.

Pragoleniem jego jest wyczerpanie się na mechanikę. Dzięki wglądowi okoliczności młodzieńca ten natrafił na Aleksandra Domina, który go umieścił w federalnej szkole mechaniki w Kurytybie.

Tą drogą Henryk Kucharzki dziękuje p. A. Dominiowi za opiekę.

Rio Grande do Sul OKREŚ NIEMIECKI TONIE

Z Porto Alegre donoszą, że nie ma już najmniejszej nadziei, by móc uratować niemiecki okręt »Paraguay«, który kilka dni temu około 20 mil od brzegów rio-grańskich nadział się na maszt zatopionego w tym miejscu innego okrętu.

Cała załoga opuściła już pokład okrętu, na którym pozostał tylko komendant okrętu i kilku oficerów.

Jeszcze usiłuje się ratować tonący okręt, jednakże wątpiono już w możliwość utrzymania go na powierzchni wody.

Ojciec św. powraca do zdrowia

Stan zdrowia Ojca św. tak znacznie się polepszył, że Papież może już chodzić a nawet dnia 5 b. m. przyjął na pierwszej audyencji po swej chorobie, 400 par nowożeńców.

Na głos kamerdynera, że Ojciec św. się zbliża, 400 par młodych małżeństw, ukiełto,

by otrzymać błogosławieństwo papieskie. Kiedy papież zasiadł na tronie, z wielkim wrzaskiem przemówił do wiernych, oświadczając, że cieszy się z odzyskanego zdrowia i z tej wizyty, jaką oficjalnie poraz pierwszy po swej chorobie przyjmuje.

Rokowania polsko-gdańskie

W najbliższych dniach rozpoczyna się rokowania polsko-gdańskie, których celem będzie praktyczne zrealizowanie deklaracji Senatu Gdańskiego złożonej rządowi polskiemu w dniu 19 stycznia b. r.

Jak wiadomo deklaracja ta dotyczy praw i interesów Polski, oraz ludności polskiej w Wolnym Mieście Gdańsku, w której to deklaracji Senat Gdański stwierdził, że gotów jest uszanować wszystkie prawa polskie w Gdańsku, zarówno polityczne jak i gospodarcze; gdyby zaś rząd polski

uznał, że którekolwiek z praw Polski doznają lub mogą doznać uszczerbku przez wewnętrzne zarządzenia Senatu Gdańskiego, Senat na życzenia rządu polskiego będzie zawsze gotów przystąpić do rokowań i tam, gdzie zażalenia polskie okażą się uzasadnione, usunąć ograniczenia praw polskich. Kierownictwo rokowań polsko-gdańskich objął wicedyrektor departamentu politycznego Ministerstwa Spraw Zagranicznych p. Stefan Lillicki. Rokowania potrwać mają najprawdopodobniej dłuższy czas.

WIELKI POŻAR

Telegramy z Porto Alegre donoszą, że w miejscowości Caralho wybuchł gwałtowny pożar, który prawie w мгновения oka objął olbrzymie składy drzewa, przeznaczonego na eksport. Wkrótce z drzewa, płkole złożonego w stosy, pozostała tylko kupa popiołu.

Szkody wyrządzone przechodzą sumę sześć tysięcy koniów.

OCHYDNA ZBRODNI

Z Porto Alegre donoszą, że w Santo Angelo, dwaj bracia Waldomiro i Matheus dos Santos przyłapali znanego konicraka Julio Candeca, którego początkowo poddał różnym katom, a następnie przywiązali go do konskiego ogona i kiedy koń był w pełnym biegu, poczęli dźwierać z rewolwerów. Trupa następnie porzucono na pastwę korw.

Tu i tam z Brazylii

Do Rio przybyła północno-amerykańska delegacja medyczna, złożona z 15 lekarzy, którzy po Brazylii odbędą podróże obserwacyjną i spostrzeżenia swe ujmą w formę naukową.

Brazylia nabyła nowy okręt »Marajó«.

Z Fortaleza donoszą, że w krótkim czasie będzie tam utworzony »Ceareński Instytut Bawelny«.

Z Rio donoszą, że żołnierze zakwaterowani na Praia Vermelha, wyłowili olbrzymią rybę, ważącą 135 kg. długości 175 m.

W Berlinie bawi Paulo Filho, dyrektor dziennika »Correio da Manhã«.

Gubernator Stanu Rio Grande do Norte w tych dniach przyjeżdża do Rio.

Prezydent Getulio Vargas na potwierdzoną wieść o strasznej katastrofie, jaka się wydarzyła w szkole w New London, wystąpił na ręce prezydenta Fr. Roosevelta pełen wyrazów współczucia telegram, na który już otrzymał gorące podziękowanie.

Z Bello Horizonte donoszą, że w Juiz de Fora zmarł znany poeta Belmiro Braga.

Statystyka Stanu Pernambuco podaje, że w ciągu ostatnich 5-ciu lat na terenie Stanu umiera dziennie 10 dzieci.

Rząd Stanu Parahyba spieszy z wydającą pomocą ludności z Cariry, Brejó, Caatinga i na wybrzeżu, gdzie tego roczna susza mieszkańców zmusza do opuszczenia swoich domostw.

Iskierki parańskie

Na Quartelão das Mercês, w Kurytybie, Joanna Baso lat 24, z nieznanymi bliżej powodów usiłowała popełnić samobójstwo, zażywając większą dawkę amoniaku. Po energicznych zabiegach lekarskich niebezpieczeństwo śmierci nie groziło desperacie.

Jednakże w parę dni później stan zdrowia tak dalece się pogorszył, że wszelka pomoc lekarska okazała się bezskuteczną i chora zmarła.

W pobliżu stacji Rio Natal na linii kolejowej S Francisco, wykoleił się pociąg towarowy. W katastrofie odnieśli rany szef pociągu Francisco José i Thomas Veiga.

Mocą dekretu Władzy Wykonawczej Stanu, w municyplum Lageado Bonito obowiązki prefekta pełnił będzie kapitan Estacio de Santos.

W Rio Negro nanowem ogłoszono wychodzić pismo »O Rio Negrense«, redagowane przez Aristidesa de Almeida Becker.

Ubiegłego tygodnia nad Kurytybą latał trzymotorowiec »Junker«, ważący 6444 kg. i mogący zabrać na pokład 20 pasażerów.

W Ipiranga popełnił samobójstwo Władysław Andrzejewski, lat 23.

Ostatnie wiadomości

POLSKA

REALIZACJA CZTEROLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO

Już w najbliższych dniach zaczyna się realizacja wielkiego czteroletniego planu inwestycyjnego. Na pierwsze prace wyasygnowano już 30 milionów złotych. Roboty zostaną podjęte przy budowie i przebudowie szereg dróg, gazociągu z Jasiła do Skarżyska i przy wykończaniu zapór wodnych w Rożnowie i Porąbce.

BRAZYLIA NIE PRZYJMUJE ANALFABETÓW

Syndykat emigracyjny zwraca uwagę wychodźców, zamierzających wyjechać do Brazylii, że zgodnie z przepisami brazylijskimi, wszyscy emigranci muszą umieć pisać. W związku z tym emigranci obowiązani są do osobistego podpisania się na pewnych dokumentach. Emigranci żydzi muszą podpisywać się literami alfabetu łacińskiego, a nie hebrajskiego.

Władze brazylijskie odmawiają prawa lądowania wszystkim analfabedom-cudzoziem-

com i postanowienie to rozciąga się na wszystkie kategorie emigrantów i reemigrantów.

NOWY BISKUP SUFRAGAN ŚLĄSKI

Papież mianował nowego biskupa sufragana śląskiego na miejsce zmarłego niedawno biskupa Bromboszcza. Biskupem sufraganem diecezji śląskiej został ks. Juliusz Bieniek, dotychczasowy kanclerz kurii biskupiej.

Nowy dostojnik kościoła jest synem ziemi śląskiej. Urodził się w roku 1895 na Śląsku Opolskim, święcenia otrzymał we Wrocławiu. Ks. biskup Bieniek jest autorem kilku prac z dziedziny prawo-historycznej, które zwróciły na niego uwagę kół naukowych. Konsekracja nowego biskupa odbędzie się już w kwietniu.

STRAJK NA GÓRNYM ŚLĄSKU ZAŻEGNANY

W początkach poprzedniego tygodnia groziła na Górnym Śląsku możliwość wybuchu strajku w kopalniach węgla na tle zatargu o płace. W związku z tą możliwością, rząd wydał szereg zarządzeń, mających na celu zapobieżenie brakowi węgla na wypadek strajku w kraju. Zarządzono mianowicie wstrzymanie eksportu węgla w dniu 17-go lutego oraz uzupełnienie zapasów w większych miastach, ośrodkach przemysłowych itp.

Już następnego dnia jednak niebezpieczeństwo strajku zostało zażegnane, ponieważ zarządzenie rady górniczej przyjęło orzeczenie komisji arbitrażowej w sprawie płac górniczych i uchwalili odwołanie strajku.

Wobec powyższego natychmiast zostały cofnięte zarządzenia o wstrzymaniu eksportu węgla, które pozostawało w mocy tylko jeden dzień.

STAN ZDROWIA IGNACEGO PADEREWSKIEGO

W związku z pojawieniem się w prasie wiadomości, budzących obawy co do stanu zdrowia Ignacego Paderewskiego, stwierdzić należy, że choroba Paderewskiego, mianowicie lekka grypa, ma przebieg zupełnie łagodny.

Buletyn lekarski wydany przez lekarzy, opiekujących się znakomitym pacjentem, głosi, że Paderewski ma lekki bronchit bez gorączki i że stan ogólny jest zadowalający. Mistrz opuścił już Zurich i znajduje się w swej rezydencji w Morges.

WYSTAWA KU CZCI HENRYKA SIENKIEWICZA

W Warszawie odbyło się otwarcie wystawy ku czci Henryka Sienkiewicza. Otwarcia wystawy dokonał p. Prezydent R.P. Prof. Ignacy Mościcki w obecności przedstawicieli rządu i p. Marszałkowej Piłsudskiej.

Wystawa obejmuje cały szereg rękopisów powieści Sienkiewicza, między innymi fragmenty Trylogii i Quo Vadis oraz wspomnienia związane z działalnością twórczą znakomitego pisarza.

URODZINY TROJGA DZIECI NA »PUŁASKIM«

Podczas ostatniego rejsu »Pułaskiego« z Ameryki Południowej do Gdyni, urodziło się w czasie burzy, która trwała na Oceanie Atlantyckim przez pięć dni, troje dzieci. Ojcami chrzestnymi byli kpt. staku Panasiewicz, Intendent okrętu i pierwszy ochmistrz. Matkami były trzy, wracające do kraju emigrantki. I matka i dziecko znajdują się w dobrym zdrowiu.

Tow. Geograficzne we Lwowie w czerwcu r. b. organizuje pierwszą polską wyprawę do Gweldandii, na czele której stoi Inż. Siedlecki.

Polscy footballiści odafeli

we Francji z »Ligą Paryską« wspaniale zwycięstwo (5:1).

We Lwowie policja aresztowała około 100 komunistów.

W Nowym Jorku bawi obecnie Roderyk Łabuński, wybitny kompozytor polski i krytyk muzyczny.

Z E ŚWIATA

KATASTROFA KOLEJOWA W ANGLII

Z Londynu donoszą o strasznej katastrofie kolejowej, w której zginęło 12 osób a setki osób odniosło mniej lub więcej ciężkie rany.

Katastrofa wydarzyła się na stacji Bathersea, gdzie zderzyły się dwa pociągi elektryczne.

Francuski minister Wojny Daladier w najbliższym czasie wyjedzie do Maroka francuskiego, by dokonać inspekcji fortyfikacji marokańskich.

Według nieoficjalnych wiadomości, Boliwia nie zgadza się na stworzenie w Chaco Boreal zony neutralnej, którą strzegła międzynarodowa policja a jest skłonna do częściowego ustępstwa ze swoich praw.

Znany badacz i geograf niemiecki Filchner na granicy Turkestanu dostał się w ręce bandytów chińskich.

Na życie Stalina przygotowywano nowy zamach; w związku z tym dokonano aresztowań 74 oficerów.

Sprostowanie

W numerze 23-olm »Ludu«, zamieszczając program o »Święconce« przez pomysłkę dano tytuł: »Program uroczystości Święconego kościoła świętego Stanisława w Kurytybie, dnia 4-go kwietnia 1937«. Najlepiej, prosząc powyższą pomysłkę, podajemy tytuł właściwy: »Program uroczystości Święconego Kościoła św. Stanisława przy Związku Polakim i Zarządzie kościoła św. Stanisława w Kurytybie, dnia 4-go kwietnia 1937 roku.«

Red.

NAJDUŻSZE WŁOSY W EUROPIE MA WARSZAWIANKA

Młoda Warszawianka z Solca p. Hanka K. jest właścicielką najdłuższych włosów w Europie. Długość ich wynosi 175 cm., podczas gdy sama pani K. ma zaledwie wzrostu 163 cm.

Przed 10 laty braciarek jej przez jakąś szentia obciął jej podczas snu włosy do skóry i odstąpił włosy pani K. zaczęły odrastać z ogromną szybkością. Obecnie Warszawianka ma si dwie godziny dziennie poświęcać wyłącznie pielęgnacji włosów.

Największym zmartwieniem właścicielki jest jednak to, że przez swoje długie warokose zwraca na siebie ogólną uwagę i często bywa narażona na złośliwe żarty i dokinki. Aby uniknąć niespodzianek, panna Hanka nosi zawsze warokose z przodu.

Dobra okazja

Po niezwykle niskich cenach jest do nabycia w Iraty:

- 1 - 20 lotów ogrodzonych, z przywilejami wodociągami, przylegającymi do Matry w Iraty;
- 2 - Radio światowej sławy marki »Sentit« wraz z elektryczną witrolą, zmieniającą automatycznie 12 płyt;
- 3 - Telefon podwójny z wszystkimi przyrządami;
- 4 - Cztery aparaty fotograficzne, marki »Zeiss«, »Zeiss Pollex«, etc.
- 5 - »Klontax«, najnowszy aparat kinowy - z normalnego kina;
- 6 - Aparat projekcyjny, najnowszej marki »Lektica« z filmami religijnymi etc.
- 7 - Wielka ilość obrazów olejnych, akwarel, pastelów, rasm i farbami, po ośrodku niezwykłych, polskich, francuskich i niemieckich fabrykacji.
- 8 - Zgłoszenia przyjmuje i udziela informacji ks. proboszcz Warkocz w Iraty.

Uwaga!

Składnica »Oswiaty« podaje swym Członkom do wiadomości, że otrzymała niedawno z Polski nowy i wielki wybór sztuczek teatralnych, które można nabywać po najniższych cenach.

SŁOWO BOŻE

Na Niedzielę Drugą po Wielkanocy

(Ewangelia u św. Jana w rozdziale X.)

Onego czasu mówił Jezus Faryzeuszom: Jam jest pasterz dobry. Dobry pasterz duszę swą daje za owce swoje. Leś najemnik, i który nie jest pasterzem, którego nie są owce własne, widzi wilka przychodzącego i opuszcza owce i ucieka, a wilk porwya i rozprasza owce. A najemnik ucieka; iż jest najemnikiem, i nie ma pleczy o owcach. Jam jest pasterz dobry, i znam moje, i znają mnie moje. Jako mnie zna Ojciec, i ja znam Ojca: a duszę moją składam za owce moje. I drugie owce mam, które nie są z tej owczarni; i one potrzeba, abym przywiódł. I słuchać będą głosu mego, i stanę się jedną owczarnią i jeden pasterz.

„Poślij Panie, poślij pracowników do winnicy Twojej.“

Czy znasz ty, bracie drogi, swego pastersza? Nazywa on się duszpasterzem, bo ma być pasterzem dusz. Tu w tym kraju bywają takie wypadki, że nie wszyscy znają swego proboszcza. Wszelako nasz lud polski zna swego duszpasterza, kocha go i szanuje, bo jest on osobą najwięcej godną czci i poszanowania. Lud polski ogólnie serdecznie przywiązany jest do swego proboszcza, uważa sobie za zaszczyt kłedy go może w swym domu przyjąć, słucha chętnie jego światłej rady i w wątpliwościach i trudnościach do niego po radę się udaje. I tak też być powinno, bo każdy kapłan jest wyposażony we władzę kapłańską przez Kościół św. A jeśli by w jakikolwiek sposób okazał się kapłanem niegodnym, tedy Kościół św. go suspenduje, odbiera mu władzę i dopiero wtedy mamy prawo i obowiązek unikać kapłana zawieszonemu w swej władzy.

Wszyscy kapłani są równi we władzy kapłańskiej, a przecież nie wszyscy są jednakowi. Są kapłani światli, gorliwi, pobożni, uczynni, pracowici, gotowi do

każdej postęgi, a są inni kapłani owionięci wleceń iym duchem światowym. To, też taka parafia, która ma dobrego i gorliwego kapłana, za szczęście to sobie uważać powinna. A nawet chociażby i ten kapłan nie był taki przystępny i uprzejmy dla wszystkich, to i wtedy zasługuje na poszanowanie i zaufanie, bo ma władzę od Kościoła, i może sprawować Sakramenta święte, a te mają swoją skuteczność nie od osoby, która je sprawuje, ale od samego Pana Jezusa, który je ustanowił.

Dzisiejsza niedziela, to dzień próby o dobre powołania do stanu kapłańskiego. Kościół św. o to się modli, i my połączmy nasze próby z modłami Kościoła.

O, daj nam o Panie wielu dobrych i gorliwych kapłanów, nieustraszonych pasterzy, umiających nie tylko odmówić swoje „Pater noster“, ale umiających nas prowadzić, nam przedować, nas organizować, abymy mogli z całym zaufaniem słuchać ich głosu.

Poślij Panie, poślij pracowników do winnicy Twojej.

Ks. T. K.

dale 150 ludzi żałog i 17 pasażerów odpłynął w silyczniu z Nowego Yorku zabierając dla rządowców hiszpańskich 8 samolotów. Odplynięcie nastąpiło na 2 godziny przed wprowadzeniem w życie dekretu zakazującego wywozu broni ze Stanów Zjednoczonych.

„Mar Cantabrico“ udał się następnie do Vera Cruz w Meksyku, gdzie zabrał ładunek składający się z 30 armat, 15 milionów naboju karabinowych i 1000 ton żywności. Aby uniknąć ewentualnego zbombardowania przez powstańców. „Mar Cantabrico“ przybrał nazwę angielskiego okrętu „Adda“ i wysyłał na maszcie sataudr angielski. Podstęp się nie udał, bo powstańcy „Canarias“ dostrzegli fałszywą „Addę“ w zatoce gasconskiej i zaczęli bombardowanie. Jeden z pocisków spadł na „Mar Cantabrico“ i walecił pożar. Załoga próbowała ogień ugasić lecz bezskutecznie a następnie została przetransportowana na Canarias.

TAJEMNICZE MILIONY FABRYKANTA ARMAT

O zmarłym w listopadzie ub. roku królu armat Bazylu Zacharowie krążą w angielskich sferach bankowych przedwznowe plotki. Dotyczą one spadku jednego z najbogatszych ludzi Europy. Złożony w jednym z czołowych banków londyńskich majątek pozostały po Zacharowie oceniany jest na blisko 200 000 funtów szterlingów.

Jest to zaledwie cząstka tych bogactw, które znajdują się w zgłoszone. Poważne nieruchomości i wille, przepiękne posiadłości wlejskie w Szkocji dopełniały bogactw oziwołka pracującego dla śmierci. Dotąd jeszcze nie ustalono bająnskich sum, które otrzymała spadkobiercy od reżenta Lirliza z Paryża. Oibryzmie te sumy podejmuje hrabia Ostroróg oraz zamieszkała w Anglii siostra Zacharowa, pani Walford.

NAGANNE PRYZWYCZAJENIE

Jest to powszechny zwyczaj między nami, że chcąc się przypodobać dzieciom, chcąc im sprawić przyjemność, podajemy im na chybił trafił sodycy, cukierki, pierniki, owoce. Nie pytamy przy tym, jakiego pochodzenia jest podarek oraz czy dziecko nie jest z pełnym żołądkiem. Przysmaki te, podane poza godziną właściwą, nie tylko, że psują dziecku apetyt, ale ponadto niepokoją narządy trawienia i sprawiają w nich niejeższe lub większe zaburzenia. A broń Boże, gdy przysmak jest nieczysty, gdy owoc jest niedojrzały!

Abymy dzieci miały apetyt i organy trawienia w należytym porządku, trzeba im podawać jadło w określonych godzinach i ograniczyć owe sodycy. Cukierki i ciastka mogą być podawane tylko wtedy, gdy są domowego wyrobu, albo też gdy są pewnej fabrykacji, i to w takim czasie, aby nie przeszkadzały funkcjom trawiennym.

Ofiary zaburzeń żołądkowych, tak dzieci jako i starsi winny być poddane stosownej diecie, dopóki zło jest jeszcze w zaczątkach. W takich wypadkach „Eldoformo“ firmy Bayer oddaje jaknajlepsze usługi, gdyż zabezpiecza przed rozwinięciem się niedyspozycji i ochrania narządy trawienia, przyprowadzając je do porządku.

Tiro de Guerra Nr. 19 „RIO BRANCO“ KOMUNIKAT

1) Na życzenie p. Pressa, podaje załuteresowanym do wiadomości, że od dziś do 30 kwietnia, b. r., przyjmuję się do zapisów w T. G. nową turme Kandydatów na Rezerwistów. 2) Kandydaci mogą zapisywać się w Sekretariacie tego Twa, przy ul. TRIBAGI, między ul. 15 de Novembro a Amintas de Barros, w poniedziałki i w piątki od 20 do 22 godziny. A tak samo mogą oni zaślagnąć wszelkich informacji w każdej chwili w dzień. 3) Kto się już zapisał do T. G. może być rezerwistą - bez składanania egzaminu, ale musi przeczytać, a to przez krótki czas, na instrukcje.

Kurytyba, 16 Maros 1937 r. Henrique Bettos, sekretarz.

Janina Furmaniak Schmidtinger Chlurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio.

Rua Paula Gomes 218. Mówi się po polsku.

Czy znacie środek na zęby? „BIOPHILO“

Starsze się go poznaj! Da on wam następujące korzyści:

Utrzymuje zęby w dobrym stanie. Odprawia je, daje im blask perel. Leczy „pyorrhea“, „gingivite“ i „estomatites“. Usuwa plamy spowodowane paleniem tytoniu, oraz usuwa nieprzyjemny zapach, kwasy i różne inne dolegliwości ust. Do nabycia we wszystkich aptekach, drogeriach i perfumeriach.

ELIXIR 914

używając go zauważa się po kilku dniach: 1) Krew czysta, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia. 2) Zniknięcie przyszczoł, egzamy wrzodów, swędzenia, ran i jstzących i t. p. 3) Zniknięcie zupełne Reumatyzmu, bólow w kościach i bólu głowy. 4) Zniknięcie objawów syfilistycznych wszelkich nadomagań spowodowanych przez syfilis. 5) Żołądki i książki będą wdoskonalym stanem, bo Elixir 914 nie atakuje żołądka i nie zawiera jodków. Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpili tudzież specjalistów w chorobach serca i żołądkowych na tle syfilistycznym.

Ach! te nerwy!

Cywilizacja przyniosła obok wielkich i wspaniałych dóbr dla ludzkości, także wiele złego. W tej epoce szybkości i szalonego wysiłku pracy nie wszyscy zwykli dmiertelicy są w stanie zastosować się o bezustannej walki o byt w tłumiecie oibahacie. Stłukiem tego mamy wielką ilość chorych, szczególnie po miastach, co powoduje wrażenie, jakgdyby wybuchła jakaś zaraza nerwowa.

Zdarza się często, że nerwowość wyistępuje u osób, które na pozor są zdrowe i dla nich wystarczy dłuższy odpoczynek na wsi, zdala od zgiełku ulicznego, na lonie natury bez huku syren, zgrzytu tramwajów. Jeszcze lepiej działa zmiana klimatu. Zachodzą wszelako wypadki, że trzeba uciec się do pomocy lekarstw, zawierających fosfor - a wtedy niema lepszego środka nad TONOFOSFAN firmy Bayer. Pod jego działaniem organizm odzyskuje utracone siły, a po kilku zastrykach Tonofosfanu znikają objawy, które bierzemy mylnie za nerwowość czy neurastenję.

Potrzeba ROBOTNIKÓW do budowy drogi kolejowej, znajdujcie się między RIOSINHO a GUARAPUAWA. Droga ta już się buduje.

Informacji udziela Jakób Boryca, kim. 43, Riosinho - Guarapuava Płaot się dobrze.

Okręt „Mar Cantabrico“ TRANSPORTOWAŁ WIELKI ŁADUNEK BRONI DLA RZĄDOWCÓW

Szczegóły zbombardowania rządowego okrętu hiszpańskiego „Mar Cantabrico“, przez krążo- wnik powstańcy „Canarias“ są nieczytelnie ciekawe. Okręt ten, mający na pokła-

zał na zbrocze Jaru, gęsto sadrzewionego i zniżając głos, powiedział:

— Tam on siedzi.

Adam zeskoczył z konia, wziął za sobą sejnika Wasyla i prowadzeni przez ochłopa, weszli w Jar. Lekki zapach dymu wskazywał na mieszkankie oziwołka. Posuwali się zwolna wśród gęstozu, kręjąc ścieżyną, gdy nagle z za wielkie go pnia Jodły, wyszedł starzec wysoki, chudy, z wielką siwą brodą i tyką ozaską.

— Kto wy? i czego? — spytał surowym głosem, mierząc gołownie przybyłych.

Chłop przerażony, pokłonił mu się do nóg i zaczął bełkotać usprawiedliwienie. Adam, uchyłając kapelusza, przemówił dźwięcznym głosem:

— Waswa Bohal!

— Wo wiki — odpowiedział starzec

— a czego tu szukacie?

— Was, dobry ojcze.

— Czy z choroba?

— Mam ja chorobe serdeczna, ale nie wasza moć wyloszyć mnie z niej — westchnął Adam, wspomniawszy Ewę.

— Jeśli nie wierzycie moim lekcom, to poco przychodzicie i maciole mój spokój? Idźcie waszą drogą.

— Ojcze, każdy, komu dokuoza cierpienie, szuka lekarstwa i lekarza, przyszedłem i ja do was w tym celu.

— Ano, jeśli taka wola twoja ryoczru, obodź do Isby — siedł przodem, a za nim Adam, którym owładła w tej chwili szalona tęsknota za Ewą, zastanawiająca nawet cel dla którego przybył tutaj.

Starzec wprowadził go do lepianki dość obszernej, oświetlonej tylko otworem drzwi, przez które weszli. W kącie Isby wisiał obraz święty, przed nim lampka płonąca. Z boku tapasem wylał mchem a nakryty skóra niedźwiedzia. Nad tapasem luk, kołozan i dwa topory.

Usiedli na ławie, a starzec patrząc badawczo w oczy Adama, rzekł:

— Mówcie szczerze, co was boli?

— Serce, mój dobry ojcze... Rozmiltowałem się w dziewięćmnie czystej jak gołabka i porwał mi ją dziki lasztrząb. Ni dala, ni nooy spokojnej, ani mi do snu, ani do zabawy... tęsknotę i tęsknotę.

— No, na taką chorobe jeden jest lek i ten tylko pomoże.

— Jaki?

— Krew lasztrzębia niech spłynie po twym mleczu, a zaszła twoja sama wróci do cieleb.

— Prawda waszał — zawołał Adam z blyszczącymi oczyma — tylko że to kniaź i nie mogę go dopaść.

— Krew kniazia taka dobra, jak moja i twoja, a znaleźć go musicz, bo niebezpieczne two życie, póki on trzyma w szponach płaszynę.

— Dobrze mi wróżysz i lecysz dziadu, weź to zło do pamiętkę — del mu dukala.

Zachar wziął w rękę monetę, zważył w palcach i rzekł:

— Oj, głęboko w serce zapadła ci twoja ozarnobrewa... a ty Isany ryoczrz i szanujesz starszych ludzi, chociaż protokół... Bgwałem i ja dawniej na wojnach, znam kniaziołów i bojarów, powiedź mi o lasztrzębiu, może wskaże ci drogę.

— Dalby to Bóg — westchnął Adam.

— Nu, a jak on się zwie?

Zawahał się Adam, bo skądżeby taki znachor, zakonany w Jarze, wiedział o kniazio, ale wreszcie rzekł:

— Kniaź Prozorowski.

Dział poruszył się niespokojnie, wpatrzył się w kal izby, spojrzal na Adama i powiedział zwolna, uroczystym głosem:

— Nikt nie wie, kiedy umrze, bo sam Bóg prosteje śleżkę życia. Na walkę o twoją gołabkę prowadzi kniazia Bóg na twoją drogę.

— I spotkam go? — zawołał Adam.

— Może... słyszałem od ludzi, tu chorzy zaościł mi oħlab, młód, sadto, że ten twój kniaź wofoje, a w tobie także wofoje, to i spolkacie się razem.

— Daj to Panie Boże! A daleko on z wojskiem?

— Olgana od Wołgi na Ostaszków i pewno pójdą na Toropos, tak mi lądzie mówili, bo ja sam nie ruszam się z Jaru. Tu chorzy zaościł mi oħlab, młód, sadto, a więcej nieznoszą staremu.

— Daleko ojcze do Toropoa?

— Jak wyjedziesz ryoczru rano, to na południe staniesz w Toropou.

— I dużo tam wojska?

— Wojsko jest, ale kto ich loży?

— Bóg wam zapłał za dobre słomnie już czas — westał Adam.

— Niech się ryoczru powstali Pan wo, na

Przeoczyta niech się ma w oħlacie.

— Z Bogiem, ojcze!

w bębny i gwizdać. Zrobił się plakielny halas, aż konie się zestrachaly.

Na wal wybiegli ludzie, a widzą konnieg nadolągającą z muzyką, klaszkami w ręce, krzyroseli, ozwały się nawet dzwony na znak radości.

Z pięćdziesiąt bojarów wyjechało z twierdzy na powitanie, lecz gdy spostrzegli omyłkę, zawrócili do Wielkich Luk z okrzykiem trwozi.

Dopędzili ich jednak konnica polska i dwóch padło skatychy spłasnami, a jednego wzięto żywym, znozonego, jak wskazywał bogaty obior.

Zamojski nie brał udziału w tej gonitwie, lecz pilnie badał położenie stawu i uśmiech zadowolenia zafajnał na jego twarzy. Zobaczył bowiem groble w stronie rzeki Łowaty, spuszczenie tedy stawu nie robiło wielkich trudności, a w ten sposób można było z trzech stron otoczyć Wielkie Łuki.

Schwytany bojar dobrowolnie zeznał, że w twierdzy znajduje się pięćdziesiąt bojarzekich, pięć tysięcy ozerni, tysiąc strzelców, trzydzieści sześć dział, znożna ilość hakownie i strzelby prócz bardzo wielkich zapasów prochu, kal i żywności.

Głównym wojewoda jest Wojejkow, a prócz niego pieciu: Kaszyn, Aksakow, Paszkln, Ismalow i kniaź Andrzej Wasyliewicz Woroniec.

Ta wiadomość ostatnia uocieszyla tak króla, jak i Zamojskiego, który natychmiast zawiadomił o tem Adama Żółkiewskiego.

Król zatrzymując dla siebie główną komendę, powierzył obłężenie kanole-rzowi.

Spuszczono najpierw staw i zaczęto sypać szaosie, przykop, ustawiać dziala, o sie przedolągano dość długo.

Wojsko polskie, liczącemu 35.000 zbrojnych prócz służby i olnów, zaczął dokuczać głód. Wywożajem owych ozasów, kraj nieprzyjacielaki żywił wojsko i w tym celu wysłano tak zwanych pi-owowników w okolice odleglejsze, szanowane od przemarszu wojska, na zdobycie i dostawienie do obozu żywności i farszu.

Z początku płoownicy wracali z ładownymi wozami do obozu, ale wkrótce drobne parje płoowników poczęły gnić bez śladu, i napróżno wrgładano ich powrotu.

Wielki hetman litewski, Radziwiłł,

wysłał tedy znośniejszy poczet zbrojnych płoowników, a misnowicie osiemdziesiąciu ludzi pod dowództwem ofi-cera.

Po dwóch dniach z tego oddziału wróciło do obozu trzech ludzi, opowiadając, że gdy jechali w stronę Toropoa na płoowanie, napadli na nich z znożnej sile Nogajcy i Moskwa. Po zaołętej i krwawej potyczce, zaledwie ich trzech uszło z żywem, a reszta towarzyszy albo poległa, albo też została wzięta do niewoli.

Radziwiłł zawiadomił o tem króla, który, jakkolwiek miał główną komendę nad osiem wojskiem, jednakże prowadzenie tej wojny powierzył Zamojskiemu, wezwał go zaraz do siebie.

— Panie kanolezan — przemówił król — ogłodził nas Moskwa. Płoownicy hetmana litewskiego zostali pobici, a tanych nie można posłać na pewną zgnbę.

— Nie miałem żadnych wiadomości, najjaśniejszy panie. Co się stało?

— Zdało się, że na naszych skrzydłach znajduje się jakichś lożniejszych wojsko moskiewskie i przychwytyje naszygo płoowników.

— Zarszadzę wywiady, najjaśniejszy panie, i natychmiast wiadomle waszą królewską mość.

— Dziwno mi — tarł król brodę — że hetman litewski nie wrócił się do cieleb, panie kanolezan, ale wprost do mnie, chociaż mi wiadomo, że prowadzenie obłężenia powierzyłem w twoje ręce.

— Najjaśniejszy panie, są to drobne zawiści i emulacje, na które rano wasza królewska mość patrzeć potrzeba... Dział wysię lożniejszych podjął na wywiady, a jutro dostaniemy Isyuka.

Wyszadłszy od króla, spostrzegł przed swym namiotem Adama Żółkiewskiego, który przed obliwą przyjechał.

— Co mi wasz powiesz? — spytał kanolezan.

— Przybyły dwa znożne transporty, naladowane mąką i męgiwem. Zostają one pod strażą pana rotmistrza Urowieckiego. Litwa i Węgrzy chcą je zabrać dla siebie.

— Dokuczyl mi te nieustanne spory — nachmurzył się Zamojski i zwracając się do dworzana swego rozkazał: — wojedzisz wasz do pana rotmistrza Urowieckiego i ofnsdzisz mu, że z mego rozkazu ma oddać jeden tran-

POLSKO - FRANCUSKIE LINIE OKRETOWE

„Chargeurs Reunis“ i „Sud Atlantique“

Specjalne wygody w klasie 3-iej i turystycznej. Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI.

Kompania ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylii. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyną.

Informacji w języku polskim i brazylijskim udziela
P. TEOFIL G. VIDAL
CURITYBA - Rua Barão Rio Branco 309 - Paraná.

Szczotki do zębów od 18400, pasty do zębów od 18800, mydła od 400 rs., pendzle od 20000, pasy do brzytw od 41500, cygaronki od 400 rs., palbas Minas, Rio Gr. Port. Legítimo Amarelino k. 183000.
Floriecki - Charutaria Liberty
Praça Tiradentes 305.

ZNAKOMITE PIWO
PARAŃSKIE

Providencia

Z Browaru Ernesto Bengtsson w Kurytybie
JASNE lub CIEMNE
ZDROWE I POŻYWNE.
Kto raz skosztował piwa Providencia, został zwolennikiem na zawsze!
Pijcie tylko
PROVIDENCIA!

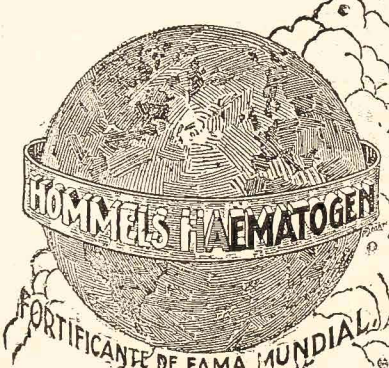
Palace Hotel

KURYTYBA
Rua Barão do Rio Branco 62
Telefon 989 - 990
Caixa postal 468.
70 pokoi z wodą zimną i gorącą. 14 oddziałów z łazienkami prywatnymi, 2 windy. Salon restauracyjny, hala i bar.
KUCHNIA
PIERWSZORZĘDNA
Auta na stacji do dyspozycji gości.
Właściciel:
MARCIN JARUGA

APTEKA
HUMANITARIA - DROGARIA
Rua Dr. Trajano Reis N 37 - Curitiba
Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich.
Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

Dr. Carlos Heller
Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. - Klinika ogólna.
Leczy specjalnie choroby skórne, wernyżne, pęcherza i włosów.
Klinika dla dzieci. - Leczy zylaki oraz rany na nogach bez operacji.
Konsultorium: Nad apteką Avenida Prøyzen, João Pessoa 68. Przyjmuje od 10-ty do 12-tej i od godz. 4-iej do 6-iej. Telefon 8-7-6
Rez. Rua Commendador Araújo 970
Telefon 424.

Słynne lekarstwo **HAEMATOGEN D-RA HOMMELA** rozpowszechnione na całym świecie już od 85 lat działa znakomicie przeciw: **Anemii, Sklerozie, Suchotom, Malarji - Neurastenji, febrze, grypie, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofulom, astenji i t. d.** lekarstwo

Haematogen
D-RA HOMMELA
działa zawsze z zupełnym skutkiem.

CASA IDEAL

Praça GENEROSO MARQUEZ 62
(dawniej Praça Municipal)
i RUA 15 DE NOVEMBRO 167

zaprasza swolch Szan. Klientów i znajomych do zwiedzenia bogatych składów obuwia dla pań, mężczyzn i dzieci i ażeby przekonali się naocznie o niskich cenach a bardzo dobrej i wyborowej jakości towarów. Na święta przygotowała ta firma wielki zapas obuwia białego dla pań, panienek i dzieci.
Wykonujemy zamówienia według miary.

CASA IDEAL

Mala Real Ingleza

ALCANTARA - 12 kwietnia
do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via Lissabon), Vigo i Cherbourg Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:
H. Patriot 13 kwietnia
Arlauza 20
H. Monarch 27

Z Santos do Europy:
H. Princess 5 kwietnia
Alcantara 12
H. Chieftain 19

Sprzedaje się sztykarty 3-iej klasy do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandii, Czechosłowacji, Jugosławii, Austrii, Rumunii i Bessarabii.

Na podstawie porozumienia istniejącego między rządami Polski i Anglii, pasażerowie-emigranci z Polski posiadający karty wezwania »prepaid« (chamadas) T-wa Royal Mail Lines, mają zapewnione takie same traktowanie i ułatwienia z jakich korzystają posiadacze »prepaid« Linii Gdynia - Ameryka. Powyższe stosuje się zarówno do nabywców kart jak i do pasażerów w Polsce.
Informacji udziela Agencja:
Cia. Marte
Rua 15 de Novembro 257 - 261, Caixa postal 220
Curityba.

Bank Francusko - Włoski

na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILIONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 139 MILIONÓW
GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU

FILJE: Brazylija: S. Paulo - Rio de Janeiro - Santos - Curitiba - Porto Alegre - Recife - Rio Grande - Bahia.
ARGENTYNA: Buenos Aires - Rosario de S. Fé.
CHILE: Santiago - Valparaiso.
COLOMBIA: Baranquilla - Bogotá.
URUGUAY: Montevideo.

Adresujcie wprost do Filii w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Casa de Saude „São Francisco“

DOM ZDROWIA - KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO
Rua São Francisco N. 165 - Curitiba - Telefon 1048

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach zastawianych sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płucę. Nowoczesny aparat Roentgena - Diatermia. - Sztuczne promienie ultra-fioletowe, słoneczne, Zyskopia i t. d. - Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-5

Król a Car - 461 - A. Gruszecki

sport hetmanowi knechtów, a drugi rozdzielił między wojsko polskie. Onegdaj otrzymali żywność dostąpiła tak Węgrzy, jako też Litwa.

Po odjeździe dworzaniina zwrócił się do Adama.

- Proszę waszmości o małą - siedź przedem do swego namiotu, a usłyszysz na krześle, wskazał drogę Adamowi i rzekł:

- Mam dla waszmości ekspedycję. Ponieważ i pod Połockiem, i pod Wliliszem odznaczyleś się waszmość jako doświadczonego wywiadowca, powierzę ci ważną misję.

- Słucham, waszą wysoką dostojność, i każdy rozkaz spełnię ochnie.

- O tem nie wątpię - uśmiechnął się przyjaźnie - rzec w tem, że plocowników litewskich pobito... Pojeźdź waszmość do pana hetmana litewskiego i dowiedz się w mojem imieniu ilu, kiedy i w której stronie przychwycono plocowników. Najlepiej waś zrobisz, gdy rozmówisz się z uczestnikami tej nieudanej ekspedycji... Król Jegomość słuszenie się domyśla, że gdzieś w naszym pobliżu znajduje się liczniejsze wojsko moskiewskie. Zadanem waszmości będzie wywiedzieć się o tem i dostać języka.

- Rozumiem i mam nadzieję, że nie zawiodę waszmościowego dla mnie zaufania jaśnie wielmożnego pana kanclerza.

- Gdy dowiesz się waszmość szczerogółw pomidz Litwa, przyjeźdź, a zarządze ekspedycję.

* Z namiotu Zamojskiego Adam ruszył konno do obozu litewskiego i zameldował się hetmanowi litewskiemu, który przyjął go w swej komnacie, siedząc na fotelu.

- Z osem waś przychodzisz? - spytał surowym głosem.

- Ukłony i powolne swe służby zaleca waszej książęcej mości przez moje usta, pan kanclerz i hetman polski.

- Cóż dalej?

- Doszło do wiadomości pana kanclerza, że nieprzyjaciel pochwycił plocowników wojska litewskiego i rozkazał im spytać waszej książęcej mości ile w tem prawdy.

- Powiesz waś, że królowi Jegomości przestałem wiadomość, a jeśli waś chceś zanieść panu kanclerzowi szczerogółw, spytał mego prowiant-magistra... Oświadczył przy tej sposobności ukłony

odemnie panu kanclerzowi i me powinne służby.

Audjensja była skończona i Adam udał się do prowiant-magistra, który wskazał mu trzech plocowników uszych z pogromu.

- Dażo was było? - spytał Adam jednego z nich, chłopca przysiadłego, z rozmierną brodą, z małym bystrem oczkami, który mimo sierpniowego olepia, ubrany był w kokużek obrócony włosem na siewnatrz.

- A to, milościwy panie, było nas niecałe setnie, a chłop w chłopca dobrani.

- W którą stronę pojechaliście?

- Tam - wskazał ręką na wschód - dojechaliśmy do Berezowa, ale tam już byli nasi, nie znaleźliśmy ani słana... tak jedziemy dalej... Pustka i pustka...

- Jak długo jechaliście?

- Od południa do zachodu słońca. I nad stawem rozłożyliśmy się na nocleg... aż tu nad ranem oboczyli nas Tatarzy i Moskwa, cała ohmara i dalejże nas rznął i śleć.

- Nie było straży obozowej? - spytał Adam.

- Była, ale znieśli ją milozkiem.

- Kiedy wrócił do obozu?

- Wczoraj wieczorem... Pedsono za nami trzema, ale mieliśmy, chwata Bogu, lepsze konie.

Widząc, że więcej nie dowi się od niego, Adam wrócił do namiotu Zamojskiego i kazał się zameldować. Przyjął go kanclerz natychmiast i spytał wchodzącego:

- Z osem waś wracasz?

- Jego książęca mość, pan hetman litewski przesyła ukłony i swe powinne służby.

- Dziękuję... widziałeś waś plocowników?

- Zawolał ich do mnie prowiant-magister i wypytał ich o szczegóły.

- Oż tedy?

- Wyjechali w osiemdziesiąt koni onegdaj rankiem na Berezów, w stronie wschodniej i wieczorem rozłożyli się obozem nad stawem. Wczorajszego ranka wpadli, zdając się na śpiących, Tatarzy i Moskwa. Wycięli ich przez trzech, którzy ratowali się ucieczką.

- Jakiego żołnierza wysłał prowiant-magister na plocowanie?

- Kozaków litewskich.

Król a Car - 462 - A. Gruszecki

Ohwilę namyślał się Zamojski, wręszcie rzekł:

- Weźmiesz waszmość dwie setnie kozaków zaproszonych, bo znają tutejszy język i swyozajni są harosć z Tatarami. Pojeźdźcie drogą plocowników litewskich... w bitwy się nie wdawaj, ale pochwycij języka i przysylij mi rychlo, i ohołażby w noocy każ mnie obudzić. Jutro obiecałem królowi Jegomości dać wiadomość, jeśli tam znaczne wojsko, czy też swawolne wataha.

- Rozumiem.

- Dajś koniej na wojsko polskie zaolaganie wysunietych straż, zawiadomisz tedy oboznego, że ruszasz z ekspedycją i może wróciś noocy, niech ci nie robią wstrętów.

- Słucham.

- Jedź tedy z Bogiem, a wracaj zdrów i cały. Teraz godzin dwie do południa masz dosyć czasu do noocy. Zegnaj mi - podał mu rękę.

W godzinę później Adam na osze dwustu motofłów opuścił obóz i skierował się w stronę wschodnią, jak go objaśnił litewski plocownik.

Gdy ujechali z pół mill, przyzwiał Adam do siebie setnika Wacysła Nieczułę i rozkazał:

- Weź ze sobą dziesięciu kozaków, wyprzedź straż przednią i szplok. Przeszukasz okolice, dopytasz się w której stronie leży wieś, czy osada Berezów, i daj mi znać.

Jeochal zwolna dalej. Jak okiem sięgnął, rozciągała się przed nim płaszczyna, przernięta jarami, z licznymi gajami i dąbrowami, a w oddali wznosiły się niewielkie wzdłuża pokryte gęstym lasem. Kozacy z rozkazu Adama maszerowali cicho, bez śpiewów i muzyki, tylko od czasu do czasu konie zachrapały na widok spalonych ohał, strasząc zadzwoniło o szablę, lub z drzew przydrożnych porwały się stada czarne-go ptactwa i z krakaniem odlatywały w kierunku lasu.

W jakąś godzinę setnik Nieczuła wrócił, prowadząc ze sobą wyjętego chłopca.

- Panie rycerzu jasny - przemówił do Adama - przywiodłem osłowięke, który zna drogę do Berezowa. Adam spojrział na drżącego chłopca i przemówił łagodnie:

- Nie bój się, nie złego cię nie spotka, dostaniesz chleba i nagrodę cię,

jeśli zaprowadzisz nas najkrótszą drogą do Berezowa.

- Ja niewiniem! - padł płacikiem na ziemię.

- Wiem o tem... hej! dajcie mu wódki i kawalek chleba.

Chłop osmielony dobrocią, spojrział przytomnie dokoła, a Adam spytał:

- Daleko do Berezowa?

- Ej nie! Tak za drzewami, o ich widać - wskazał na gaj sosnowy, widny z daleka - jest jar, a za jarem lassek i szaraz Berezów.

Adam kazał mu dać konia i chłop konwojowany przez dwóch kozaków prowadził obie setnie kręją drogą do Berezowa.

Zastali tam ohały spalone i ani żywego ducha we wsi. W czasie spoczynku, Adam kazał dać jeść chłopcu, obdarował go kilku drobnemi monetami i spytał:

- Nie słyszałeś ty o jakim wojsku w tych stronach?

- Nie... Wiem, że przy Wlilich Łukach moc wrażego wojska, ale tu nie widziałem.

- Ale może słyszałeś?

- Coś tam mówią, że idzie nasze wojsko, strasznie wielkie i moone, ale sam Pan Bóg wie, gdzie ono.

- A z ludzi nikt nie wie?

- Hm... jeśli kto wie, to tylko stry Zachar, ten wie waszmości.

- Któż on taki?

- Mieszka sam, w ziemnej ohaole, zna się na siołach... umie zakładać choroby wszelakie... Jego wszyscy tu znają, i on zna wszystkich.

- Daleko od mieszka?

- Będzie tak, jak do Berezowa od Piaszkowej, gdzie mnie ślapali.

Adam umyślił dotrzeć do Zachara i próbą lub groźbą zmusić go do zeznań.

- Zaprowadzisz nas do niego?

- Ej, nie! Bój się! Jeszore przeklinie.

- Obdaruję go złotem - wyjął Adam monetę - a i olebie nagrodę. Choć go rozpytał o moją chorobę.

- Ale nie zrobił me, panie, żadnej krzywdy.

- Przynieskam ci, że nie mo złego nie zrobie, tak jak i tobie.

- Na, poprowadź was.

Było to dwie godziny do zachodu słońca, gdy chłop, ledzący przedem, wskazał

FRANCISZEK GRYZEŁKO

WETERYNARZ DOMOWY

(Ciąg dalszy)

Oznaki: W pierwszych dniach po urodzeniu cielę staje się apatyczne, gorączkuje nawet do 42 stopnia, traci apetyt, oddech ma przypleszony, kaszel częsty, bolesny, choroba szybko postępuje, cielę stoi na rozstawionych nogach, lub leży z wyciągniętą szyją, następuje rozstrój żołądka (biegunka lub zaparcie), w końcu oddech staje się coraz cięższy, cielę otwiera pysk, pieni się i zdycha.

Śmierć następuje w ciągu kilku dni. Starsze cielęta chorują dłużej. **Rady:** W razie powstania tej choroby, należy natychmiast chore cielę odosobnić od innych cieląt, przeprowadzić jak najdokładniejszą dezynfekcję (patrz, odkażenie) a popowiną noworodka przemyć jak najdokładniej 5 proc. wodą karbolową lub posmarować jodyną. Dobrą jest rzeczka robić naparzenia, (lecz inne jak już opisano naparzenie prochami siennymi). Następnie cielę należy zamknąć w szczelnym miejscu, rozpaść dwa lub trzy kamienie, ewentualnie cegły i położyć je tak, by cielę się nimi nie poparzyło, na te kamienie zaś naleć smoły, i w tej parze zostawić cielę jednorazowo ze dwie godziny. Zabieg ten można często powtarzać. Najskuteczniejszym środkiem w zwalczaniu tej zarazy jest odpowiednia surowica, którą w zapowietrzonych obrzeżach powinno się wstrzykiwać wszystkim noworodkom i to pierwszego dnia po urodzeniu. Zastrzyki uskutecznić powinien tylko fachowiec.

ROPNIKO POSOCZNIKA SYSAKÓW (czyli choroba pepowiny)

Choroba ta jest zakaźna i atakuje cielęta oraz zrebriąta. Wywołuje ją zarazek, który przedostaje się do organizmu noworodka w zapowietrzonych obrzeżach przez niezagojony powonin.

Oznaki: W parę dni po urodzeniu, czasami i później, powstaje obrzęk pepowiny. Pepowina jest gorąca, bolesna, wydziela się z niej ropa, szczególnie przy naduszeniu, cielę jest smutne, nie ssi, jest osłabione, zwykle leży i gorączkuje, czasami powstają ropne obrzęki stawów i kończyn, szybko następuje wycieńczenie i może nastąpić w kilku dniach śmierć.

Rady: Jeżeli w obrzeżach były wypadki powyższej choroby, obrzęk należy oczyścić i zdezynfekować (patrz, odkażenie), szczególnie przed okresem porodów zwierząt, a przed samym porodem odkażać stanowiska matki i noworodka.

Pepowinę noworodka zaraz po urodzeniu trzeba obmyć 3 proc. rozcynem kwasu karbolowego, albo posmarować jodyną i obwiązać.

ROBAKI U CIELĄT I ZREBIĄT

Starsze cielęta lub zrebriąta, które zaczynają już jeść paszę, mogą wraz z paszą lub pojeniem, a nawet z mlekiem, które mogło zostać zanieczyszczone jajeczkami glist, dostać tej choroby. Z jajeczek, które przedostały się przez przewód pokarmowy do organizmu młodzieży, wylęgają się białe glisty, które mogą wywołać zaburzenie i wycieńczenie organizmu. W takich wypadkach cielę lub zrebrię chudnie, patrzy się na brzuch, uderza w niego nogami a w odchodach można znaleźć glisty.

Rady: Dawać po 2 i pół gr. emetyku, rozpuszczonego w pół szklanki wody i zmieszać z pół litrem wywaru z siemienia lnianego, lub 10 gramów terpentyny, zmieszanej z 20 gr. oleju rycynowego.

ROZDZIAŁ IX.

Pomoc przy porodzie i choroby porodowe

(choćby opis ten dotyczy jedynie krów, jednak ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych)

OBRZMIENIE WYMIENIA

Obrzmienie wymienia zdarza się na kilka dni przed ocaleciem się a szczególnie matek, które pierwszy raz rodzą i mleczne narządy mają.

Objawy: Całe wymię obrzmiewa, jest gorące i bolesne, a mleko zabarwione krwią.

Rady: Krowę zdając kilka razy na dzień i robić okłady z wody borowej lub z kwarty octu, do której dodać łyżkę stółową taniny lub alunu, następnie w tych płynach moczyć pakulę i obkładać nimi wymię, które należy podwiązywać płachtą. Całe wymię a szczególnie boki należy smarować oliwą lub wazeliną z mentolem: wazelinę 30,0 mentolu 5,0 zmieszać.

Cielęciu po urodzeniu się w zamian zdójonej stary, dać pół kiłiszka oleju rycynowego z pół szklanki wyciągu z rumianku. (Ciąg dal. nast.)

DZIAŁ DLA MŁODZIEŻY

Rady Prezesa Związku

Kochani Druhowie!

Uplynęły prawie trzy miesiące od naszego I-go Zjazdu. Zdawaliby się, że to już sporo czasu a dotychczas mało słychać co nasz Związek Młodzieży do tej pory zrobił. Jednakże choć tak możnaby przypuszczać, dużo już się dokonało i praca idzie szybko naprzód.

Tak ustaliliśmy program pracy na rok bieżący, uruchomiliśmy nasz sekretariat wraz z biurem, (narazie w lokalu Zjednoczenia „Oświaty”) i zakupiliśmy potrzebny materiał dla naszej akcji.

Głównym zadaniem bieżącego Związku będzie służenie pomocą i radą dla wszystkich K. S. M., które już powstały na koloniach i należą do naszego Związku, a także dla tych kolonii, gdzie jeszcze nie ma stowarzyszenia katolickiej młodzieży, lecz są jednostki, któreby pragnęły je założyć.

Nie przyrzekamy wielkich rzeczy, bo dopiero jesteśmy w początkach. Trudno brać z niczego. Ale pragniemy naszym jest, ażebyśmy mieli nasze organizacje wzorowo zorganizowane, składające się z członków godnych miana katolików polaków. Nie chodzi nam o ilość, ale o jakość. Nie chcemy chwalić się setkami członków, którzy jednak nie interesują się stowarzyszeniem i nie biorą udziału w jego życiu towarzyskim. Lepiej mieć dziesięciu ochotnych, aniżeli setkę ośpatych. Ażeby tak było, koniecznym jest, ażebyście wy, druhowie, w waszych organizacjach po koloniach o tym pamiętali. Musicie uzbroić się w cierpliwość i wytrwałość. Nie wolno wam się zniechęcać przy pierwszych trudnościach, jakie się ukazują. O ile ciężko wam będzie, zwróćcie się do Zarządu Związku Młodzieży, a on przyjdzie do was z pomocą.

Jeśli znajdziecie się wrogowie, którzy by pewną pracą, usunęli ich ze swych szeregów, a na wszelkie zaczepki innych organizacyj nam nieprzychylnych, nie odpowiadacie inaczej, jak tylko czynem i pracą tym większą

w waszym stowarzyszeniu, ażeby ono stało się silniejsze i trwalsze, od tych wszystkich, które jemu chciałyby zaszkodzić. To będzie najlepsza nauka i odprawa dla przeciwnika.

We wszelkich poczynaniach waszych bądźcie konsekwentni i ostrożni. Nie róbcie niczego, jak to się mówi, na wiatr.

IMIENINY MARSZAŁKA ŚMIGŁEGO RYDZA

W dniu 18-go marca, jako w dniu imienia Marszałka Śmigłego Rydza, podążały już od rana do Inspektoratu Sił Zbrojnych i do przywódcy mieszkańca Marszałka liczne delegacje wojskowe i cywilne celem złożenia życzeń Naczelnemu Wodzowi osobiście i przez wpisanie się do księgi audyencyjnej.

Zyczenia złożyli członkowie rządu z Premierem na czele, przedstawiciele Sejmu i Senatu, przedstawiciele władz, członkowie korpusu dyplomatycznego i t. d. Prasa poświęca liczne artykuły osobie Naczelnego Wodza. Artykuły te omawiają rolę Marszałka, jako spadkobiercy wielkiego dziełca w. Perwskiego Marszałka Polski. Ukazał się również szereg wspomnień podkomendnych Marszałka z okresu walk legionowych oraz wojny polsko-sowieckiej.

Uroczystości ku czci Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza odbyły się także i na prowincji. W Bazylice Jasnogórskiej odprawiono uroczyste nabożeństwo na pamiątkę Marszałka.

Ludność ziemi brzeżańskiej, skąd pochodzi Marszałek, postanowiła złożyć specjalny hołd do stołecznego solenizantowi. W tym celu 10 gmin powiatu brzeżańskiego jednomyślnie nadało Mar-

Dobra okazja!
Do sprzedania są **SKRZYPCY Antoni Stradivari - Cremonensis** - fabrykacja syna Franciszka, z roku 1742. Cena przystępna.
Cezar Schulz
Rua Barão do Cerro Azul - 60
Curitiba - Estado do Paraná Brasil.

Klinika Dentystyczna
JAN SKAŁSKI
Chirurg - Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili.
Rua Brigadeiro Franco N. 1985
Róg Aquidabam - CURITIBA

Atelier de Arte Christa
(wyroby artystycznych figur i figurek)
Gerd Glaassen i Kamiński
Av. Vicente Machado 590, - Curitiba - Paraná
Fabryka figur dla kościołów w różnych stylach i wielkościach: Aniołów, grup, Błustów, Dróg krzyżowych, Krucyfików i t. p.
Naprawa i polichromia (wielobarwna)
Figury i statuy z cementu na ementarze, do ogródów i t. p. Ornamentacje i stupy ozdobne.
Podjeżdżają się wykonania Ołtarzy, Ambon, Konfesjonaliów oraz innych sprzętów do Kościołów w różn. ych stylach.
Obstalniki dostarcza się do każdej miejscowości w Brazylii
STAŁA WYSTAWA.

Dr. Carlos Moreira
OKULISTA
Profesor fakultetu medycznego
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. - Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu.
Rezydencja: Visconde de Nacar 809
Telefon 8-8-8.
Karty do gry od 8\$500 do 8\$500
kostki do gry, loteryjki, sztylety od 2\$000, do 8\$500, Kule 32-38 320 380
swiece woskowe kilo 8\$800, tabaka liścowa i do żażywania, paski do spodni, aparaty do g-lenia od 8\$500 do 15\$000.
Florecki - Charutaria Liberty
Praca Tiradentes 305.

GDYNIA - AMERYKA

LINE ŻEGLUGOWE S. A.
LINEA POLUDNIOWO AMERYKAŃSKA
Reprezentanci na Brazylię: **Lamport & Holt Line**
Rio de Janeiro.
Komunikacja na naszej polskiej linii okrętowej odbywa się regularnie polskimi okrętami pośpieszonymi:

»Pułaski« i »Kościuszko«
Rozkład jazdy jest następujący: **Z Polski do Ameryki Południowej:**
»PUŁASKI« »KOŚCIUSZKO«
s/s »Pułaski« s/s »Kościuszko«
»PUŁASKI« »KOŚCIUSZKO«
Odjazd z Gdyni dnia 21-4-37
Przyjazd do Rio dnia 10-5-37
Przyjazd do Santos 11-5-37
Przyjazd do Montevideo 14-5-37
Przyj. do B. Aires 15-5-37

Odjazd do Gdyni:
»PUŁASKI« »KOŚCIUSZKO«
»PUŁASKI« »KOŚCIUSZKO«
Odjazd z B. Aires 18-4-37 19-5-37
Przyjazd do Santos 22-4-37 23-5-37
Przyjazd do Rio 23-4-37 24-5-37
Przyjazd do Victorii 24-4-37 25-5-37
Przyjazd do Gdyni 14-4-37 13-5-37 18-6-37

Informacje i sprzedaż kart okrętowych z Polski i do Polski uskuteczniają: **Oddziały Syndykatu Emigracyjnego w Warszawie.**
Agencja Poloneza de Viagens
Avenida Rio Branco, 19, Rio de Janeiro.
Agencja Poloneza de Viagens
Rua Libero Badaró, 561. 2-a srebrola, telefon 2-3851. - São Paulo.
Oraz agencje:
Firma »PARANPOL« (Emiliano, Kimak & Cia.) Kurytyba, Pręga Cel. Euzeas, 48. Caixa Postal, 111. Tel. 1761.
L. Wilkozyński, rua 7 de Setembro 937. C. Postal 166 - Porto Alegre.

„A VENCEDORA“
Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w psplerki owianych.
Cukierki malinowe, kokosowe, żelatynowe, cytrynowe, ananasaowe, truskawkowe, bananowe, mączne i gumowe. -
Przez tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. - Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LAHOŃSKI.
Curitiba - Rua Cabral N 451 - Curitiba

Dra Regina Kleemann
Lekarz - Dentysta
dyplomowana
przez Uniwersytet Parański.
Wykonuje wszelkie roboty w zakresie swej specjalności najnowszymi metodami i najnowszymi aparatami.
Ceny dostępne wszystkim.
Konsultorium:
Praca Tiradentes Nr. 401.
nad Apteką Tiradentes.

Apteka Tiradentes
Aptekars
Kuno Kleemann
Jedyna
POLSKA APTEKA
w Kurytybie
Największa
i najtańsza
w Stanie Paraná
Curitiba
Praca Tiradentes Nr. 398
Telefon 1094.

Lepiej mniej uchać, a wszystkie wykonać, jak wiele pięknych słów na papierze - a martwych w rzeczywistości. Zasadą niech będzie: powoli, stale i wytrwale.
Na dzisiaj tyle ogólnych rad. Jeżeli je wprowadzicie w czyn, to jestem pewny, że każde K. S. M. będzie się rozwijało jak najlepiej i rośnie w siłę, a przez to samo nasz Związek stanie się organizacją wielką i potężną, do czego powinniśmy dążyć i wszelkich starań dokładać, aby ten cel osiągnąć.
Wasz Prezes.

tego kochać go żołnierze, dlatego jest taki bliski ludowi, dlatego starszeństwo Jego jest głębszym fundamentem najistotniejszego odczuwania naszego.
W dniu swych Imienin przyjął także p. Marszałek delegację Uniwersytetu Wileńskiego, która prosiła Go o przyjęcie tytułu doktora honorowego wydziału lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego. - P. Marszałek zgodził się tytuł przyjąć.

ze wsi Rakowicza z Siedmogródu, sprzedał swą żonę jednemu z sąsiadów za 10 000 lei (około 1 200 milirów). Umowa została zawarta i podpisana w obecności wielu świadków. Policja prowadzi dochodzenie celem wykrycia ciekawych pobudek tej transakcji.
IMPONUJĄCY ZAROST U 12-LETNIEGO CHŁOPCA
W miejscowości Vandenesse we Francji żył w roku 1840 niejaki Luis Goulon, który, mając lat dwanaście, musiał się regularnie golić. Zarost jednak stawał się z każdym miesiącem silniejszy wokół policzka, tak, że musiał pozostawić go. W dwa lata później urosła mu już broda długości pół metra, sięgając pierśsi. Maty Ludwik miał wówczas do piero lat czternaście. Gdy miał lat dwadzieścia, broda sięgała mu już do kolan. Od tej chwili stale stawała się coraz dłuższa, osiągając dwa metry sześćdziesiąt centymetrów długości. Była przy tym wówczas już całkowicie siwa.
Paul Goulon przez całe życie czyniono propozycje występów w różnych cyrkach lub w specjalnych imprezach, ofiarując duże sumy pieniężne. Odrzucał wszystkie jednak z pogardą, pracując w odlewni żelaza jako robotnik.

TO I OWO
OZŁOWIEK, KTÓREMU WY-RASTA OGON
Jeden ze znakomitszych mieszkańców miejscowości anatolijskiej Mardin zgłosił się do miejscowego szpitala z żądaniem, by usunięto mu rodzący ogona, który nagle zaczął mu wyrastać. Naczelny chirurg szpitala stwierdził, iż rzeczywiście z tyłu wyrasta temu osobnikowi coś w rodzaju warkocza. W pewien czas po dokonaniu zabiegu chirurgicznego, pacjent, który czuł się dobrze zgłosił się ponownie do szpitala z oświadczeniem, iż ogon ten na nowo mu odrasta.
SPRZEDAŁ ŻONĘ ZA 1.200 MILREJÓW
Wieśniak, Dyonizy Maerenu,

Klinika Dentystyczna
WINCENTY FLENIK
Chirurg - Dentysta.
Wykonuje wszelkie prace wchodzące w zakres dentystyki
Specjalność: Wyrwanie zębów bez bólu, leczenia fistul i innych komplikacji jamy ustnej. Wprawianie sztucznych zębów
CENY PRZYSTĘPNE
Godziny przyjęć od 8 - 11 i od 1 - 6.
Curitiba - Rua Saldanha Maranhão, 598 - Paraná.

